

C-194/06. sz. ügy

Staatssecretaris van Financiën

kontra

Orange European Smallcap Fund NV

(a Hoge Raad der Nederlanden [Hollandia]
által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„EK 56. – EK 58. cikk – A tőke szabad mozgása – Osztalékadóztatás – Adójogi kollektív befektetési szervezet által kapott osztalék után valamely másik tagállamban levont forrásadóval szemben e szervezetnek nyújtott adókedvezmény – E kedvezmény azon összegre történő korlátozása, amelyet az e szervezet illetősége szerinti tagállamban honos és ilyen szervezet közvetítése nélkül befektető személy a kettős adóztatás elkerüléséről szóló egyezmény alapján a jövedelemadóba beszámíthatna – E kedvezmény korlátozása a külföldi illetőségű befektetőnek az e szervezet tőkéjében való részesedése arányában”

Y. Bot főtanácsnok indítványa, az ismertetés napja: 2007. július 3. . . . . I - 3754

A Bíróság ítélete (nagytanács), 2008. május 20. . . . . I - 3786

Az ítélet összefoglalása

- 1. A tőke szabad mozgása – Korlátozások – Adójogszabályok – Társasági adó – Kollektív befektetési szervezeteknek fizetett osztalék adóztatása
(EK 56. cikk és EK 58. cikk)*
- 2. A tőke szabad mozgása – Korlátozások – Adójogszabályok – Társasági adó – Kollektív befektetési szervezeteknek fizetett osztalék adóztatása
(EK 56. cikk és EK 58. cikk)*
- 3. A tőke szabad mozgása – Korlátozások – Fogalom – Azonos értelmezés a harmadik országokkal fennálló és a Közösségen belüli kapcsolatok tekintetében – Korlátok
(EK 56. cikk, (1) bekezdés)*
- 4. A tőke szabad mozgása – A harmadik országba irányuló vagy onnan eredő tőkemozgások korlátozásai – A közvetlen befektetésekkel összefüggő tőkemozgás 1993. december 31-én fennálló korlátozása – A „közvetlen befektetések” fogalma
(EK 57. cikk, (1) bekezdés)*

1. Az EK 56. cikkel és EK 58. cikkel nem ellentétesek az olyan tagállami jogszabályok, amelyek – amikor az e tagállam területén illetőséggel rendelkező adójogi kollektív befektetési szervezet számára a részére fizetett osztalék után másik tagállamban levont forrásadóval szemben adókedvezményt írnak elő – ezt a kedvezményt olyan összegre korlátozzák, amelyet az első tagállam területén illetőséggel rendelkező természetes személy hasonló adólevonás esetén az e másik tagállammal kötött, kettős adóztatás

elkerüléséről szóló egyezmény alapján beszámíthatott volna.

Vitathatatlan, hogy a bizonyos tagállamokból származó osztalékoknak a külföldön kapott osztalék utáni forrásadóra vonatkozó kedvezményből történő kizárásával az ilyen jogszabályok az e tagállamokban történő befektetéseket

kevésbé vonzóvá teszik, mint az azokban a tagállamokban történő befektetéseket, amelyekben az osztalékadóztatás ilyen kedvezményre jogosít. Az említett jogszabályok tehát visszatartják a kollektív befektetési szervezetet az olyan tagállamokban történő befektetésektől, amelyek esetében az osztalékadóztatás nem jár adókedvezménnyel, ezért e jogszabályok a tőke szabad mozgása EK 56. cikkben főszabály szerint tiltott korlátozásának minősülnek.

Azonban az ilyen jogszabályok célja, hogy az adójogi kollektív befektetési szervezet közvetítésével befektető személy által kapott osztalék adójogi kezelését a lehető legnagyobb mértékben közelítsék a befektető által közvetlen befektetése után kapott osztalék adójogi kezeléséhez, nehogy az ilyen szervezet által történő külföldi befektetést kevésbé vonzóan tekintsék a közvetlen befektetéshez képest. Márpedig az említett jogszabályok tekintetében az adójogi kollektív befektetési szervezet helyzete – amennyiben az illetősége szerinti tagállammal olyan egyezményt kötött tagállamokból származó osztalékot kap, amely a természetes személy befektető számára előírja az osztalék után az utóbbi tagállamokban levont adónak az általa az illetősége szerinti tagállamban fizetendő jövedelemadóba történő beszámításának jogát – különbözik attól a helyzettől, amelybe e szervezet akkor kerül, ha olyan osztalékot kap, amely olyan tagállamokból származik, amelyek nem kötöttek

ilyen egyezményt, vagyis amelyre nem vonatkozik e jog. Ugyanis csak az ilyen kétoldalú adóegyezményt kötött tagállamokban történő befektetésekkel kapcsolatban fordul elő, hogy – kedvezmény hiányában – a befektetés adójogi kollektív befektetési szervezet közvetítésével történő megvalósítása melletti döntés azzal a kockázattal jár, hogy természetes személy befektető számára kevésbé előnyös, mint a közvetlen befektetés. Ezzel szemben az olyan tagállamok esetében, amelyekkel nem kötött az e szervezet illetősége szerinti tagállam ilyen egyezményt, a természetes személy azon döntése, hogy ilyen kollektív befektetési szervezet közvetítésével eszközöl befektetést, nem vonja maga után azon kedvezmény elvesztését, amelyben akkor részesülhetett volna, ha az említett tagállamokba történő közvetlen befektetések mellett döntött volna. Következésképpen ez a helyzet objektíve nem összehasonlítható azzal, amelyben az e szervezet illetősége szerinti tagállam ilyen adóegyezményt kötött.

Ebből következik, hogy olyan jogszabályok esetében, amelyek szerint – a közvetlen befektetések és a kollektív befektetési szervezet közvetítésével történő befektetések adójogi kezelésének a lehető legnagyobb mértékben történő közelítése céljából – a tagállam úgy dönt, hogy ez utóbbiakat kedvezményben részesíti az olyan tagállamokból

származó osztalék utáni forrásadóra tekintettel, amelyekkel szemben kétoldalú egyezmény keretében vállalta, hogy a természetes személyek számára lehetővé teszi az említett adólevonásoknak a nemzeti joguk alapján általuk fizetendő jövedelemadóba történő beszámítását, nem ellentétes az EK 56. cikkel és az EK 58. cikkel az, ha e tagállam kizárja e kedvezményt az azon más tagállamokból származó osztalékkal kapcsolatban, amelyekkel nem kötött ilyen rendelkezéseket magában foglaló kétoldalú egyezményt, mivel nem objektíve összehasonlítható helyzetekről van szó.

illetőséggel rendelkező természetes vagy jogi személyek, mivel a felosztandó nyereség teljes összegének a csökkentésével járnak, és ezért az ilyen csökkentés az említett szervezetek minden befektetőjét egyaránt hátrányosan érinti.

(vö. 56., 60–65. pont és a rendelkező rész
1. pontja)

Ugyanis a kedvezménynek ilyen, azon befektetők részesedése arányában történő csökkentése, akik más tagállamban rendelkeznek illetőséggel, a szabad tőkemozgás EK 56. cikkben főszabály szerint tiltott korlátozását valósítja meg, mivel akadályozhatja az adójogi kollektív befektetési szervezetet abban, hogy tőkét gyűjtsön az illetőségétől eltérő más tagállamokban, és e más tagállamok befektetőit visszatarthatja attól, hogy ennek tőkéjében részesedést szerezzenek.

2. Az EK 56 cikkel és EK 58. cikkel ellentétesek az olyan tagállami jogszabályok, amelyek – azáltal, hogy az e tagállam területén illetőséggel rendelkező, adójogi kollektív befektetési szervezetek számára a nekik fizetett osztalék után más tagállamban vagy harmadik országban levont forrásadóval szemben adókedvezményt írnak elő – csökkentik ezt a kedvezményt, ha és amennyiben azok befektetői más tagállamban vagy harmadik országban

A tagállamnak a területén illetőséggel rendelkező adójogi kollektív befektetési szervezet által mind az e tagállam területén illetőséggel rendelkező, mind más tagállamban illetőséggel rendelkező befektetőknek fizetett osztalék felett gyakorolt adóztatási joghatósága igazolja annak szükségességét, hogy abban az esetben, ha ilyen kedvezményt ír elő, azt

azon adójogi kollektív befektetési szervezetekre is kiterjessze, amelyek befektetői nem ebben a tagállamban rendelkeznek illetőséggel.

Az azokra a helyzetekre adott megoldás, amelyekben az adójogi kollektív befektetési szervezet befektetői más tagállamban rendelkeznek illetőséggel, azon helyzetekre is alkalmazható, amelyekben a kollektív befektetési szervezet befektetői harmadik országban rendelkeznek illetőséggel.

Bár az ilyen jogszabályok célja, hogy különbséget tegyen a kollektív befektetési szervezet belföldi és külföldi illetőségű befektetői között abból a célból, hogy az adójogi kollektív befektetési szervezet által a nyereség felosztásán keresztül számukra nyújtott adókedvezmény arányban legyen az általuk az e szervezetek illetősége szerinti tagállamban fizetendő adóval, meg kell jegyezni, hogy e kedvezménynek az említett szervezet azon befektetői részesedésének az arányában történő csökkentése, akik más tagállamban rendelkeznek illetőséggel, nem teszi lehetővé e cél elérését. Ugyanis ez a csökkentés az adójogi kollektív befektetési szervezet minden befektetőjét egyaránt hátrányosan érinti, mivel azzal jár, hogy csökkenti a felosztandó nyereség teljes összegét.

Amennyiben egyrészt a tagállam osztalékadó alá veti a területén illetőséggel rendelkező adójogi kollektív befektetési szervezetek által a harmadik országokban illetőséggel rendelkező befektetőknek fizetett osztalékot, és másrészt az e szervezetnek nyújtott adókedvezmény csökken az ilyen befektetők e szervezetben való részesedésének arányában, anélkül hogy az e befektetőkkel szemben harmadik országokban alkalmazott adójogi bánásmód releváns lenne e tekintetben, az adóellenőrzések hatékonysága biztosításának a szükségessége nem igazolhatja a harmadik országokba irányuló vagy onnan származó tőke mozgások ilyen korlátozását.

Ami az adóbevételeknek a más tagállamokban letelepedett társaságok által kifizetett osztalékokkal összefüggő csökkenését illeti, az adóbevételek csökkenése nem tekinthető olyan nyomós közérdeknek, amely indokolhatna az alapvető szabadságok egyikével ellentétes intézkedést.

Feltéve, hogy hivatkozni lehet az adóbevételek csökkenésének megelőzésére a harmadik országokba irányuló vagy onnan származó tőke mozgások korlátozásának igazolása céljából, ezen igazolást nem lehet figyelembe venni, mivel az említett csökkenés egyaránt érinti a

kollektív befektetési szervezet minden, akár a tagállamokban, akár harmadik országokban illetőséggel rendelkező befektetőjét.

világméretű pénzügyi központok fenn tartását, amikor a tőke szabad mozgásának elvét az EK 56. cikk (1) bekezdése kiterjesztette a harmadik országok és a tagállamok közötti tőkemozgásokra, a tagállamok úgy határoztak, hogy az említett elvet ugyanabban a cikkben és ugyanúgy kell előírni a Közösségen belüli, illetve a harmadik országokkal fennálló kapcsolatok vonatkozásában.

Az ilyen jogszabályra tekintettel nincs jelentősége annak, hogy az adójogi kollektív befektetési szervezet külföldi befektetői olyan államban rendelkeznek illetőséggel, amellyel e szervezet székhelye szerinti tagállam az osztalék utáni forrásadó kölcsönös beszámítását előíró egyezményt kötött.

(vö. 72., 74., 79., 82., 84., 92–97., 108., 113–114. pont és a rendelkező rész 2. pontja)

3. A tőkemozgás korlátozásának fogalmát ugyanúgy kell értelmezni a tagállamok és a harmadik országok közötti kapcsolatok, valamint a tagállamok közötti kapcsolatok tekintetében. Ugyanis, még ha a harmadik országok felé irányuló tőkemozgások liberalizációja egyértelműen a belső piac létrehozásától eltérő célokat követ is, mint különösen az egységes közösségi fizetőeszköz hitelességének a világ pénzügyi piacain való biztosítását és a tagállamokban a

Azonban a harmadik országokba irányuló vagy onnan származó tőkemozgásoknak más a jogi háttere, mint a Közösségen belüli tőkemozgásoké, mivel az Európai Unió tagállamai közötti jogharmonizáció szintje, és különösen a nemzeti adóhatóságok együttműködését célzó közösségi jogi intézkedések miatt a határon átnyúló jellemzőkkel rendelkező, de a Közösségen belül megvalósuló gazdasági tevékenységek valamely tagállam által történő adóztatása nem mindig hasonlítható össze a tagállamok és harmadik országok közötti kapcsolatokban zajló gazdasági tevékenységek adóztatásával. Emellett nem zárható ki, hogy a tagállam bizonyítani tudja, hogy a harmadik országokból származó vagy oda irányuló tőkemozgás korlátozása valamely okból igazolható olyan esetekben, amikor ezen ok nem alkalmas

arra, hogy megfelelően igazolja a tagállamok közötti tőkemozgás korlátozását.

(vö. 87–90. pont)

minden olyan, természetes vagy jogi személy által végrehajtott befektetésre vonatkozik, amely a tőkét biztosító személy és azon vállalkozás közötti tartós és közvetlen kapcsolat létrehozását, illetve fenntartását szolgálja, amelynek részére e tőkét gazdasági tevékenység folytatása céljából szánják.

4. A tőkemozgások közvetlen befektetéseket érintő korlátozásaként az EK 57. cikk (1) bekezdésének hatálya alá tartozik a korlátozás, amennyiben

(vö. 102. pont és a rendelkező rész 3. pontja)